

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEMŠKI VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniški poštni
nadobiti in pravniki).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 67 — Štev. 67

NEW YORK, MONDAY, APRIL 6, 1942 — PONEDELJEK, 6. APRILA, 1942

VOLUME L. — LETNIK L.

JAPONCI NAPADLI CEJLON

JAPONCI SO NA VELIKO NEDELJO OB 8 DOPOLDNE SKUŠALI PONOVI TI SVOJ NENADNI NAPAD NA PEARL HARBOR TUDI NA OTOK CEJLON, TO DA SO ZADELI NA PRIPRAVLJENO OBRAMBO.

Sto ali pa še več japonskih aeroplanov je napadlo angleško pomorsko postojanko Colombo na Cejlonu in uničilo jih je bilo 57. Takoj po tem velikem napadu je governer Cejlona sir Andrew Caldecott naznanil, da je zadnje dni na Cejlon iz vseh krajev angleškega cesarstva prišlo mnogo vojakov, da branijo parobrodno črto med Bengalskim zalivom in Arabskim morjem ob vzhodnem vходу v Sueski kanal.

Sir Geoffrey Layton, vrhovni poveljnik na Cejlonu, je sporočil, da je okoli 75 japonskih aeroplanov bombardiralo pristanišče, Ratmalana železnico in letališče. Sporočeno je bilo, da so aeroplani prišli z matično ladjo in da se poškodovani aeroplani nikakor niso mogli vrniti na ladjo. Pri vsem tem, da so bili aeroplani odgnani, je vendar bila zadela ena bolnišnišnica in ubitih je bilo nekaj bolnikov.

To je bil prvi napad na Cejlon, ki je otok približno tako veliko kot država West Virginia in se nahaja ob južnem koncu Indije.

Japonski aeroplani so nad otok prileteli nepričakovano in so vrgli nekaj bomb, toda ravno tako nenadoma so se dvignili v zrak angleški aeroplani in nad mestom in okolico se je vnela velika zračna bitka.

Uradno poročilo o tej bitki pravi, da je bilo izstreljenih 25 japonskih aeroplanov, 5 jih je bilo tako zelo poškodovanih, da je bilo sploh nemogoče, da bi prileteli na svojo matično ladjo, ali pa na najbližjo mornariško postojanko na kakem otoku Andamskega otočja, 850 milj severozahodno od Cejlona; dva so izstrelili protizračni topovi, 25 nadaljnjih pa jih je bilo poškodovanih.

Z napadom na Cejlon so Japonci prišli najbližje Indiji in je sedaj jasno, da bodo porabili vso svojo vojaško silo za vpad v Indijo.

Dokler sta bila še Singapur in Java v zavezniških rokah, je bil Cejlon malenkostnega pomena, sedaj pa je otok s svojimi pristanišči in letališči za zavezniške največjega pomena.

Colombo ima 244.163 prebivalcev (ter morejo v njegovem pristanišču pristati največji preokeanski parniki). Otok pa ima še več drugih zelo dobrih pristanišč. Na Cejlonu je tudi zelo močna oddajalna radio postaja, ki je po padcu Singapura dobila tudi zelo veliko važnost. Cejlon je dolg 270 milj in 140 milj širok ter ima 500.000 prebivalcev. Na otoku imajo Angleži velike zaloge gumi in vsletih teht, imajo tudi močno vojaško posadko za obrambo.

Indijska vlada mora biti narodna

Indijski voditelj Mohandas K. Gandhi je resno posvaril Anglijo, da indijski voditelji nikakor ne bodo mogli preprečiti sovražnosti proti Angliji, dokler indijsko ljudstvo ne čuti, da je sedanja vojna naroda in vlada vlada naroda.

Gandhi, ki je voditelj mnogih milijonov ljudi, je rekel, da so predlogi, ki jih je prinesel sir Stafford Cripps, prešli prepozno in jih tudi ni mogoče sprejeti.

Pogajanja med Crippsom in indijskimi voditelji so prišla skoraj na mrtvo točko, slednjic pa je Cripps v svojih pogojih nekoliko popustil, tako da se bodo pogajanja nadaljevala.

V soboto je imel general sir Archibald Wavel razgovor z Maulano Abul Kalam Azadom, predsednikom Vseindijskega kongresa. Voditelja Vseindijskega kongresa je general Wavel predstavil Cripps, ki pa pri razgovoru ni bil navzoč.

Ko je Azad prišel s konferencije, je rekel: "V sedanjem položaju je najboljša ničesar pričakovati, kajti nikdo ne more reči ne 'ne', ne 'da'."

Tudi predsednik Roosevelt je v Indijo poslal svojega osebnega zastopnika Louisa A. Johnsona, ki je v soboto dospel v Delhi.

Narodni kongres Indije bo vedno od Gandhija iskal nasveta in navodila v vseh pogajanjih z angleško vlado. Gandhij pa je odpotoval na svoj dom v Wardhi, kjer je njegova žena resno bolna.

Velikanoč v Moskvi

Zaradi velikonočnega praznika je bila v Moskvi zatmenitev popolnoma odpravljena, da so mogli ljudje k velikonočnim cerkvenim opravilom. Iz tega je razvidno, da sovjetska vlada ne ovira onih, ki želijo izpolnjevati verske dolžnosti. Vse moskovske cerkve so bile popolnoma polne vernikov.

Ameriški bombniki v akciji v Burmi

Ameriške zračne trdnjave pod osebnim vodstvom generala Lewisa H. Breretona, poveljnika ameriške zračne sile v Indiji, so prvič pomagale zavezniški armadi v Burmi, ko so bombardirale neko japonsko križarko in tri transportne parnike v nekem pristanišču na Andamanovih otokih v Bengalskem zalivu.

Poročilo o tem bombardiranju je prišlo ravno ob istem času, ko je angleško vrhovno poveljstvo naznanilo, da so Angleži izgubili zelo važno prometno križišče Prome v severnem delu Burme. Angleži so se iz Prome umaknili proti severu ter zavzeli novo utrjeno črto, s katero bodo branili petrolejska polja v Minbu.

Letalci so sporočili, da je ena japonska križarka pričela goreti in ravno takle en transportni parnik, dva druga transportna parnika pa sta bila tudi zadeta in poškodovana.

Z zavzetjem Prome so prišli Japonci v popolno oblast burmske železnice. Kako daleč proti severu od Prome so se Angleži umaknili, v poročilu ni povedano, toda petrolejska polja v Minbu se nahajajo kakih 100 milj višje proti severu in bo prišlo do kake večje bitke nekoliko nižje proti jugu.

Kitajci pa so zopet zavzeli Kjongon in prodirajo dalje. V roke jim je padlo tudi mnogo vojnega materijala.

Največja skrb za Angleže je, kako zalagati velike armade z vsem vojnimi potrebščinami na Bližnjem Vzhodu in kako dovažati Rusiji potrebni vojni materijal.

Krogi, ki dobro poznajo vojni položaj, zatrjujejo, da bo letošnje pomlad Nemčija pričela tako veliko ofenzivo, kakršne svet še ni videl. Zato je tudi največje važnosti, da Rusija dobi dovolj vojnega materijala. V Londonu je tudi prišlo poročilo, da bo Japonska napadla Rusijo v Sibiriji, kakorhitro bo Nemčija pričela svojo ofenzivo v Rusiji.

Rusija se tega popolnoma zaveda, toda sama ne bo pričela ničesar, temveč bo čakala, da Japonska prva vdari. Rusija bo do skrajnosti skušala z Japonsko živeti v miru, ker ima ravno sedaj dovolj opravila z Nemčijo.

Največji problem za združene narode pa so parniki, katerih ni nikdar dovolj za prevažanje vojnega materijala na oddaljene fronte. Zato je tudi skušalo 11 norveških parnikov priti skozi Skagerak v Anglijo. Zaveznikom pride prav vsaka tona ladij in zato bi prav prišlo, ako bi le polovica norveških parnikov srečno prišlo v Anglijo.

Za združene narode je bilo zelo spodbudno, ker je predsednik Roosevelt prejšnji teden izjavil, da bo Združene države pospešile pošiljanje vojnega materijala v Rusijo. Toda pri tem se je pokazala velika težkoča, ker ni na razpolago dovolj parnikov. Iz teh razlogov bo tudi zelo težko pričeti

Evropi kako novo fronto, kakor se je n. pr. govorilo o severni fronti. Mesto tega angleški commandos napadajo od Nemčije zasedena obrežja od Norveške pa do južne Francije. S tem hočejo Angleži doseči, da Nemčija v zapadni Evropi drži čim več svojega vojaštva, da ga ne bo mogla poslati na rusko fronto.

AMERIŠKA BOJNA LADJA POTOPLJENA

Mornariški department je naznanil, da so japonski bombniki potopili ameriško matično ladjo za aeroplane Langley, rušilec Peary in vojni tanker Pecos v veliki pomorski bitki koncem februarja in v začetku marca med Javo in Avstralijo. Langley, ki je bila prva matična ladja in je imela 11,050 ton, je bila takorekoč obsuta z bombami 27. februarja, ko je vozila aeroplane v Avstralijo. Dva dni pozneje so japonski strmoglavci poslali na dno morja tanker Pecos, ki je imel na svojem krovu mornarje matične ladje Langley. Skupno z ladjjo je tedaj utonilo okoli 700 častnikov in mornarjev. S Pearyjem je utonil tudi njegov poveljnik, 36 let stari commodore John M. Birmingham iz New Yorka.

Mehika zapira Japonce

List "Universal" poroča, da je v Puerto Mexico prišlo več Japoncev, ki so imeli trgovine v provinci Vera Cruz in bodo poslani v koncentracijsko taborišče v Pueblo.

Pierre Laval se huduje

Pierre Laval, največji francoski zagovornik "sodelovanja" z Nemčijo, je listom poslal izjavo, v kateri kaže svojo bahatost, jezo in pretnjo.

Laval, ki je bil nekoč imenovan za naslednika maršala Petaina, v svoji izjavi bahavo pravi, da je smatral za svojo dolžnost, da maršalu Petainu nekatere zadeve pojasni. Laval se je pred nekaj dnevi sestel z maršalom Petainom in je skušal zopet priti v francosko vlado v Vichyju, tega pa Petain ni dovolil. Vsled tega je bil Laval razžaljen in to tembolj, ker Petain narodu ni niti naznanil, da je imel z njim sploh kak razgovor.

Laval je sedaj še vedno samonavadni francoski državljani, medtem pa užaljen kuha jezo, kajti prepričan je, da samo on more za Francijo dobiti častno mesto v "novem redu" Evrope.

Laval tudi kaže v svoji izjavi bojevitost, ko pravi, da je sam naprosil maršala Petaina za razgovor v samozavesti, da more le on rešiti Francijo s "sodelovanjem", medtem, ko je Petain v Montoire na sestanku s Hitlerjem "sodelovanje"

sprejel samo "načelno." Kot pravi poročilo iz Vichyja, je imel maršal Petain dva razgovora z Lavalom. Med obehma razgovoroma pa je Laval obiskal Pariz. In po teh razgovorih ostane položaj, kar se tiče francoske vlade, neizpremenjen.

Petain in Laval sta se najprej sestala 26. marca v gozdu Randan, 10 milj izven Vichyja. Po tem razgovoru je Laval odpotoval v Pariz. Po njegovem povratku ga je maršal Petain zopet sprejel v svojem uradu v Pavillon Sevigne v Vichyju.

Po drugem razgovoru s Petainom je bil na kosilu skupno z nem. generalnim konzulom Krug von Nidda in španskim poslanikom Jose Felix Lequerica v Clermont-Ferrand. Veliko noč bo Laval preživel na svojem posestvu v Chatel-dou, nato pa se bo vrnil v Pariz. Maršal Petain pa bo najbrže šel na Rivijero na svojo posestvo Villeneuve-Loubet.

Prejšnji rekord, ki je bil za 330 milj na uro na razdaljo 2200 milj, je bil porazen za eno uro. Pilot pa je bil pri prihodu opozorjen, da bo mogoče kaznovan, ker je motorje preveč nagrad, vendar pa mu bo kazna "odpuščena", kajti dosegel je rekord.

V zimskih mesecih, ko je bila ruska armada v neprestani ofenzivi proti Nemčiji, so se vežbale nove ruske armade, ki štejejo milijone, vzhodno od Volge in celo onstran Urala.

Sedaj se te armade pričele prihajati na bojišče in prišel je prvi milijon vojakov in sledili jim bodo drugi milijoni. Vojaki so dobro izvežbani in imajo najmodernejšo orožje. Na celo fronto od Leningrada pa do Črnega morja prihajajo ruski vojaki, da takoj v prvem pričetku razbijejo nemško spomladno ofenzivo. Rusko vrhovno poveljstvo namerava proti nemški armadi, ki bo v spomladanski ofenzivi štela okoli 4.500.000 vojakov poslati v boj armado okoli 7.000.000 vojakov.

Kot pravi poročilo, ki so prišla iz Moskve v London, so poslali Rusi velika ojačenja v okolico Leningrada po železnici, za katero so položili dvojno železniško progo čez zamrznjeno Ladoško jezero. V istem krogu so Rusi zavzeli eno močno obljudeno postojanko. Kot pravi, rusko poročilo, je bilo v tleh dveh okoli Leningrada ubitih 3400 Nemcev.

Okoli Kalinina Rusi neprenehoma napredujejo. Posebno ruska kavalerija povzroča Nemcem velike izgube. V dveh dneh je bilo ubitih 1630 nemških vojakov in častnikov in uničenih je bilo 6 nemških tankov in 37 trukov.

Na osrednji fronti napadajo Nemci v bližini Brianska s tanki, infanterijo in artilerijo. Na nekem zelo majhnem kraju so Nemci vrgli v boj dva polka infanterije in 25 tankov, toda Rusi so napad odbili. Na bojišču je obležalo nad 100 Nemcev in 18 nemških tankov je bilo uničenih.

Na Krimu se Rusi z velikim odporom bore proti Nemcem, ki so zaenkrat doбили velika ojačenja.

Nemške izgube v Rusiji

Ruski letalci so Veliko nedeljo uničili 102 nemška aeroplana, deloma v zraku, deloma na tleh. Posebno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da je bilo na osrednji fronti od 23. marca pa do 3. aprila ubitih 40.000 Nemcev.

Tekom nočnega napada na Leningrad je bilo izstreljenih 18 nemških aeroplanov. Protizračne baterije so jih izstrelile 13, aeroplani pa pet.

Redno poročilo je zelo kratko in pravi, da ni nikakih posebnih prememb, pa vendar priznava, da je bilo zavzetih 161 obljudjenih krajev. Poleg tega je padel Rusom v roke naslednji vojni materijal: 28 tankov, 122 topov, 541 strojnica, 334 avtomatičnih pušk, 3234 pušk, 12,968 nabojev, 10,020

Večja zaščita za severne konvoje

Angleška admiraliteta je naznanila, da je bila konvojem, ki po severni morskimi poti vozijo vojne potrebščine v Rusijo, dodeljena močnejša straža, ker so pretekli teden nemške bojne ladje napadle velik zavezniški konvoj v Severnem ledenem morju. Isto poročilo tudi pravi, da je ves konvoj dospel v neko rusko pristanišče in je pripeljal velike zaloge vojnih potrebščin. V katero pristanišče so parniki pripeljali vojni materijal ni bilo sporočeno, toda mora biti ali Murmansk ali pa Arhangelsk.

Naznanilo, da je bila povečana straža za konvoje na skrajni severni prog, pomeni, da pošiljajo Združene države in Anglija velike množice vojnega materijala v Rusijo.

Bombnik napravil rekord

Za polet z Nove Fundlandije v Anglijo je dosegel rekord 400 minut (ali 6 in tri četrt ure) ameriški Liberator bombnik in angleške oblasti so naznanile, da njegov pilot zaradi prehitre vožnje po zraku pri tem ne bo kaznovan.

Prejšnji rekord, ki je bil za 330 milj na uro na razdaljo 2200 milj, je bil porazen za eno uro. Pilot pa je bil pri prihodu opozorjen, da bo mogoče kaznovan, ker je motorje preveč nagrad, vendar pa mu bo kazna "odpuščena", kajti dosegel je rekord.

Velike ruske rezerve prihajajo

V zimskih mesecih, ko je bila ruska armada v neprestani ofenzivi proti Nemčiji, so se vežbale nove ruske armade, ki štejejo milijone, vzhodno od Volge in celo onstran Urala.

Sedaj se te armade pričele prihajati na bojišče in prišel je prvi milijon vojakov in sledili jim bodo drugi milijoni. Vojaki so dobro izvežbani in imajo najmodernejšo orožje. Na celo fronto od Leningrada pa do Črnega morja prihajajo ruski vojaki, da takoj v prvem pričetku razbijejo nemško spomladno ofenzivo. Rusko vrhovno poveljstvo namerava proti nemški armadi, ki bo v spomladanski ofenzivi štela okoli 4.500.000 vojakov poslati v boj armado okoli 7.000.000 vojakov.

Kot pravi poročilo, ki so prišla iz Moskve v London, so poslali Rusi velika ojačenja v okolico Leningrada po železnici, za katero so položili dvojno železniško progo čez zamrznjeno Ladoško jezero. V istem krogu so Rusi zavzeli eno močno obljudeno postojanko. Kot pravi, rusko poročilo, je bilo v tleh dveh okoli Leningrada ubitih 3400 Nemcev.

Okoli Kalinina Rusi neprenehoma napredujejo. Posebno ruska kavalerija povzroča Nemcem velike izgube. V dveh dneh je bilo ubitih 1630 nemških vojakov in častnikov in uničenih je bilo 6 nemških tankov in 37 trukov.

Na osrednji fronti napadajo Nemci v bližini Brianska s tanki, infanterijo in artilerijo. Na nekem zelo majhnem kraju so Nemci vrgli v boj dva polka infanterije in 25 tankov, toda Rusi so napad odbili. Na bojišču je obležalo nad 100 Nemcev in 18 nemških tankov je bilo uničenih.

Na Krimu se Rusi z velikim odporom bore proti Nemcem, ki so zaenkrat doбили velika ojačenja.

Ruski letalci so Veliko nedeljo uničili 102 nemška aeroplana, deloma v zraku, deloma na tleh. Posebno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da je bilo na osrednji fronti od 23. marca pa do 3. aprila ubitih 40.000 Nemcev.

Tekom nočnega napada na Leningrad je bilo izstreljenih 18 nemških aeroplanov. Protizračne baterije so jih izstrelile 13, aeroplani pa pet.

Redno poročilo je zelo kratko in pravi, da ni nikakih posebnih prememb, pa vendar priznava, da je bilo zavzetih 161 obljudjenih krajev. Poleg tega je padel Rusom v roke naslednji vojni materijal: 28 tankov, 122 topov, 541 strojnica, 334 avtomatičnih pušk, 3234 pušk, 12,968 nabojev, 10,020

Vojna mornarica je dobila raskošno motorno jahto Phantom, ki je veljala \$70.000, od F. T. Bedforda iz Green Farm v Connecticut, in jo bo mornarica vporabljala za pomožno patrolno ladjo. Vlada je Bedfordu za jahto plačala \$1.

Nemški tisk ne more preprečiti izgub

CITATELJI! POGLEJTE ŠTEVILKO POLEG IMENA NA NASLOVNIKU IN AKO VAM JE NAROČNINA POTEKLA ALI V KRATKEM POTEČE, SKUŠAJTE JO PO MOZNOSTI OBNOVITI

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lepšnik, Sec. - Place of business of the corporation and address of its offices: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$2.—, Advertisement on Agreement.

En celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za šest let \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.— Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" tiskava vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 6-1243

BALKAN IN AMERIKA

Danes šele je prišlo na dan, da washingtonska vlada resno razmišlja o tem, da priporoči kongresu, da napove vojno Madžarski, Rumunski in Bolgarski.

Vse te tri države so nekaj dni zatem, ko je Nemčija Združenim državam napovedala vojno, izjavile, da se nahajajo v vojnem stanju z Združenimi državami, toda Združene države so iz različnih vzrokov to napoved prezrle.

Poglaviti vzrok za to pravijo vladni krogi, je ta, da bi ameriška vlada s tem, da bi napovedala vojno tem državam, dala pobudo v Ameriki živečim podanikom (teh držav, da bi pričeli "svobodno" gibanje med svojimi rojaki, ki so prišli iz dežel, ki so sedaj na strani fašističnih držav. Ravno v tem oziru se strogo drži politike "roke proč" z ozirom na bodočo razvrstitev držav.

Tako je začel "svobodno" gibanje za Madžarsko dr. Tbor Eckhardt. Iz raznih krogov pa so prišle zahteve, da naj vlada njegovo agitacije prepove, češ, da Eckhardt vodi neokrito politiko.

Združene države Madžarski, Rumunski in Bolgarski na njihovo vojno napoved niso napovedale vojne, tiči vzrok v dogodkih, ki so se izvršili v njihovih prestolnicah in o katerih širni javnosti ni ničesar znanega.

Še predno je Hitler prisilil te države v vojniški tabor, so mnogi bogati Amerikanci tem državam prispevali visoke vsote v užgojevalne in človečanske namene. Zgrajenih je bilo mnogo bolnišnic, šol, knjižnic itd.

Vsled tega je v teh državah mnogo ljudi, ki so Ameriki hvaležni in so ji v dnu srca vdani in naklonjeni tako Ameriki kot demokraciji, četudi je Hitler njih narod prisilil v nacijski jarem in v vojno proti Združenim državam. V decembru, ko je Hitler Združenim državam napovedal vojno, so nekateri Madžari, Rumunci in Bolgari ameriškega poslanstvu v Budimpešti, Bukarešti in Sofiji poslali svetlice v znak svojega prijateljstva.

Iz tega razloga in ker ni še prišlo do sovražnega spapada med vojaštvom teh držav in ameriškim vojaštvom, je vlada smatrala za najboljšo ako te vojne napovedi preze, zlasti, ker so bile izrečene na pritisk Nemčije. S tem je vlada Združenim državam hotela onim državljanom teh treh držav, ki verujejo v demokracijo, pokazati, da bodočnost njihove dežele ni odvisna od Nemčije in da imajo v Združenim državah prijatelje, ki bo z njimi, ko bodo vržene njihove totalitarne vlade, velikodušno poslovala in postopala.

Toda nemški agenti ameriško politiko porabljačo v svoje agitacijske namene in prigovarjajo ljudem, da je ameriški narod dobroščeln in da bo po vojni pozabil in odpustil vse in da naj zato ti narodi sedaj pomagajo v vojni Nemčiji, kajti njihova bodočnost jim je zagotovljena, pa naj v tej vojni zmaga Nemčija, ali pa Združene države.

Mnoge ameriške organizacije so skušale na washingtonsko vlado izvajati pritisk, da napove vojno državam, ki so Ameriki napovedale vojno. Toda na drugi strani je zopet naslednji položaj: iz vseh treh balkanskih držav se nahajajo armade na ruski fronti, toda Moskva se nikdar vlačil v Washingtonu ni približala s priporočilom, da bi napovedala vojno Madžarski, Rumunski in Bolgarski.

Seveda washingtonska vlada glede tega ne bo izdala nikake izjave toliko časa, dokler ne bo predsednik Roosevelt priporočil kongresu, da napove vojno Madžarski, Rumunski in Bolgarski. Sedaj pa polagoma prihajajo na dan vesti, da bo predsednik najbrže priporočil kongresu napoved vojne, ako v kratkem ne pride do kake diplomatske ali vojaške izpremembe v prizadetih deželah.

VON PAPAN SE JE VRNIL V ANKARO

Nemški poslanik Franz von Papan se je vrnil v Ankaru. Sinoči se je z nemškim aeroplanom pripeljal v Istanbul iz Berlina, jutraj pa se je odpeljal v Ankaru.

O čem se je von Papca, ko je bil v Berlinu, razgovarjal v Hitlerjevi palači na Wilhelmstrasse, ni znano, toda ob svojem prihodu je kazal dobro razpoloženje, kar je bilo v velikem nasprotju z njegovim

razpoloženjem, ko je iz Ankare odpotoval v Berlin.

Skoro ob istem času kot von Papan, je prišel v Istanbul ameriški poslanik Laurence A. Steinhardt. V ponedeljek bo angleški poslanik sir Hugh M. Knatchbull - Hugeseil priredil banket, na katerem bo tudi ameriški poslanik Steinhardt in drugi poslaniki ter visoki tur-

Domača fronta

Zmagali bomo v tej vojni, ker vsi delujemo skupaj, ker smo pozabili na razlike in razmere mirovne dobe, ker nas prešinja duh, ki prešinja vojsko na demokratičnih frontah po vsem svetu, duh požrtvovalnosti.

Zadnji teden so možje in upravniki tvrdke Dochler Dies Casting Co., tam gori v Batavia, N. Y., dali dejanski izraz temu duhu in postavili se s prvimi producijskimi junaki velikega vojnega producijskega pogona Amerike.

Možje in člani uprave so neuniformno in neprestano delali v vodi, segajoči do kolen, ko je Townsend Creek vsled spomladne povodne poplavlil delavnice in ogrožal materialje in stroje. Možje in uprava so zmagali, tudi oni, in dobili čestitke s strani načelnika War Production Board-a, Donald M. Nelsona.

Producijski pogon urno napreduje. Že več kot 100 tovarn je pripravilo, da so organizirali odbore, na katerih gospodarji in delavci se skupaj posvetujejo o osnovah za povečano produkcijo. Druga podjetja, ki so bila samostojno začela svoje lastne pogone, jih spravljajo v sklad z velikim vesnarodnim programom, da se proizvede vsaj za 25 odstotkov več topov in letal in ladij in se vse to proizvede leta 1942.

Amerika bo potrebovala več in več vojakov za producijsko vojno, ki daje podporo svoji vojski na fronti in mnogi izmed teh vojakov bodo ženske. Urad za zaloge delavcev v delavskem oddelku WPB ceni, da bo koncem prihodnjega leta bomo imeli 4,000,000 žensk zaposlenih v vojni produkciji. To je skoraj šestkrat toliko, kolikor jih dela sedaj.

Predsednik odbora o čednem ravnanju, ki pazi na to, da se vsak lojalni prebivalec pravično upošteva brez ozira na

svoj rojstni kraj ali na barvo svoje polti ali na versko izpovedanje, poroča, da mornariški department sedaj ima zaposlenih več kot dvakrat toliko črncev, kolikor jih je imel minulega oktobra. Odbor stalno pazi, da se čedno ravna tudi z Amerikanci tujega rojstva.

Vsako sedaj razumeva, zakaj imamo primanjkljaj stvari, ki jih ljudje kupujejo in rabijo v civilnem življenju, vsako razumeva, da je temu tako, ker se isti materiali, ki se rabijo za izdelovanje civilnega blaga, nujno potrebujejo za vojno delo in ker so naši sovražniki nas odrezali od nekaterih virov teh zalog.

Vsako pa ima pravico pričakovati, da ti primanjkljaji ne bodo pomenjali cen, ki so previsoke. To je razlog, zakaj je Office of Price Administration zadnji teden odredila maksimalne cene na drobno za sedemdeset hišnih potrebščin. OPA je ustanovila najvišje cene, ob katerih trgovine na drobno smejo prodajati sledeče predmete: mehanske hladilnice, vakuum cleaners in pritiskline, kurilne in kuinjske peči, radio aparati in fonografi. Predno je OPA to storila, edine stvari, za katere je bila ustanovljena cena na drobno, so bili avtomobili, obroči in - v 19 državah in District of Columbia - gasolin. OPA je tudi ustanovila maksimalne cene za pisalne stroje, ali ker so isti racionalizirani, to ne pomenja mnogo za povprečnega človeka.

Meseca aprila bo nekaj gumij za preobrnjenje obrocev potrebovalcev class B. (v to svrhu spadate, ako se vozite na svojo vojno producijsko delo). OPA pa posvarja, da ta gumij bo skoraj popolnoma predelan iz starega gumija. Ako se vozite na svoje vojno producijsko delo z avtomobilom, ki ima obročje popravišene s tem gumijem, pazite, da se ne vozite hitreje kot 35 milj na uro. Tudi ob nizkih brzinah taki obroči ne utegnejo biti dobri za več kot 5000 milj - morda še manj, razum ako ste jako oprezni. In ko že govorimo o avtih, pazite na to, da destilirana voda ostane polna do vrha baterije - baterije vporabljajo mnoge snovi, ki so važne za vojno.

Office of Defense Transportation izdeluje načrt, po katerem farmarji bodo vsi skupaj rabili svoje posamezne tovorne avtomobile za vožnjo na trg. Po tem načrtu farmarski obroči in vozovi bodo trajali toliko delje.

War Production Board je izdal toliko novih odredb, ki pomenjajo manj stvari miru in več stvari vojni, in OPA znižala na polovico količino čaja, ki se sme prodajati, da se zagotovi, da bo nekaj čaja za vsakega.

War Production Board je

prevzel kontrolo vseh dostav glicerina čez 50 funtov na mesec, ker se glicerina rabi za razne vojne svrhe in naši britanski zavezniki izdelujejo iz glicerina svoje najnovejše razstreljivo, cordite. Manj trdnih travorezov se bo izdelalo in pri tem se pričeta 45,000 ton železa in jekla, in WPB je omejila količino železa in jekla, ki se sme vporabljati za mrtvaške krste in grobnice, da se prihrani proizvedenih 50,000 ton. Raba drugih kovin, razen zlata in srebra je prepovedana. V zopetni dokaz, da v vojnem času nič ni premagljivo, da ne bi železo in WPB omejila na polovico količino železa in jekla, ki se sme rabiti za producijske pisarniških potrebščin, kot na primer "paper clips," in "thumb tacks". WPB je zapovedala vsenarodni inventarij "surovih diamantov," diamantov, ki se rabijo v industrijskih orodjih. S tem da so se radiatorji in črpalne uprave napravile bolj enostavni, prihranili smo več kot 1,000,000 funtov kositra, 12,500 ton železa in 500 tona medli. Konsumentni oddelk OPA nam svetuje, da se gospodinjstvom, naj znižajo na plinu ali električni struji s tem, da znižajo plamen, ko voda v loncu zavre.

Bo manj tople v odejah, tako da je bo več za naše vojake in mornarje. Bo tudi manj kovine za svetilke na podu, na mizah in posteljah. "Safety razor blades" bodo znižani na polovico proizvodnje, pa bo še približno po ena ostrina na teden za vsakega doraslega moža, in to je povprečna potreba.

AMERIŠKA VSEUČILIŠČA SPREJEMAJO JAPONSKE DIJAKE

Tristo japonsko-ameriških dijakov, ki morajo zapustiti vseučilišče University of California, radi vojaške odredbe o evakuaciji one pokrajine, morejo nadaljevati svoje študije v drugih vseučiliščih, kakor je izjavil dr. Robert G. Sproul, predsednik te univerze.

Dr. Sproul je naznanil, da pet vseučilišč se je pandilo za sprejem teh dijakov: University of Idaho, Nevada, Kansas City, Iowa State in Colorado State University.

POSTOPANJE V OWENS DOLINI

Od daleč različno od diktatorskih metod internacije sovražnih inozemcev, ki žyotarijo v brezdelju za bodljivimi živalmi, ali po skupljenju istih v brigade za prisilno delo, je ameriško postopanje, ki se vrši v Owens dolini, v Kaliforniji. Odločitev, da se izvede evakuacija na zapadni obali, je prinesla mnogo problemov, prvi izmed katerih je bil, kam naj se spravijo ti evakuirani inozemci. Častniki vojske in civilni uradniki so proučevali to vprašanje in posebni odbori so prepletovali zapadne države, da poiskajo primerno mesto za preselitev.

Dr. Sproul je naznanil, da pet vseučilišč se je pandilo za sprejem teh dijakov: University of Idaho, Nevada, Kansas City, Iowa State in Colorado State University.

NAJNOVEJŠI PROTIZRAČNI TOP

V Pontiac avtomobilski tovarni v Detroitu izdelujejo protizračne topove najnovejše vrste, ki streljajo nenavadno hitro ter s o zlasti namenjeni za bombnike

KUPUJTE

UNITED STATES SAVINGS BONDS in STAMPS

Sklenilo se je, da se postavi središča za sprejemanje in pripravljane, kjer bi evakuiranci mogli ostati začasno, dokler ne bi mogli biti zopet naseljeni kje drugje do konca vojne.

Tesarji so se spravili na delo, da prefabrikovana stanovanja, jedilnice, zabavišča, pralnice in stranišča v Owens dolini čim hitreje dovršijo, dočim je vojska pospešila evakuacijo s tem, da je prevzela razstavišča in druga primerna mesta, da služijo kot prva središča za skupljanje evakuirancev.

Owens Valley, največji "boom town" v Kaliforniji, je najboljši primer za to, kar se je storilo tekom prve ali prvega vojne faze japonske evakuacije iz zapadne obali. Prostor kakih 6,000 akrov v Owens dolini bo začasno bivališče vsaj 10,000 Japoncev. Prebivalci dobijo dela, nekateri bodo delali na njihavi, drugi bodo opravliali tovarne za konzerve, drugi zopet bodo izdelovali pohištva za opremljenje njihovih stanovanj.

Namerava se priskrbeti obširen zabavni vzpored, vstevši baseball in druge sporte, in razkazovanje premičnih slik. Ustanovi se ljudska in srednja šola in ob nedeljah bodo cerkveni obredi za one, ki se hočejo vdeležiti jih.

Polpna odgovornost za vzdrževanje reda v Owens Valley, bo počivala na prebivalcih samih. Nekaj malo regliraj bo javno nalezljivih, vstevši pravilo, da kdorkoli zapusti rezervacijo, ne bo nazaj pripuščena.

Owens Valley bo služila kot vzorec za druga evakuacijska središča, ki se bodo ustanavljale za evakuirance.

JERRY KOPRIVSEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planinci - valček št. 575
in **DUQUESNE UNIVERSITY**
TAMBUKICA - št. 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: **JOHN MARSICH Inc.**
463 West 42nd Street, New York

To in Ono

Zdravstveno stanje Mr. Janca Terčeka. - Vemo, da vsakega našega čitatelja prevzema radovednost, kako je kaj z boleznijo ali zdravjem Mr. Terčeka, ali Petra Zgaga.

Sedaj lahko oznamimo, da se mu je stanje toliko izboljšalo, da moremo z vsoto gotovostjo pričakovati, da bo ozdravel.

O poteku njegove bolezni nismo mnogo poročali in sicer v prvi vrsti zaradi tega ne, ker je sam tako želel in naravno zahteval, da se ne poroča. Drugič tudi nismo poročali, ker je spočetka res tako slabo izgledalo, da skoro ni bilo upati, da bi še kdaj okrevel. Danes pa moremo naznaniti, da je že toliko boljši, da bo v najkrajšem času zopet mogel pisati za list.

Do tujak bi tedaj bilo vse dobro in te novice smo veseli mi in so tudi veseli mnogi njegovi prijatelji, ki ga poznajo, ali pa še poznajo.

Veste pa, da je večno tako: v katero hišo se naseli ena nesreča, se ji kmalu pridruži še druga. In tako se je zgodilo tudi v hiši Mr. Terčeka. Njegova žena Angela je namreč nevarno zbolela in je bila prejšnji teden prepeljana v bolnišnico Christ Hospital v Jersey City, N. J., kjer se bo morala podvreči težki operaciji.

Gotovo izrazimo željo vseh čitateljev, ako rečemo to-le: - Bog naj vrne zdravje obema! Uredništvo.

Nemški časopis o potujčevanju Slovenije. (Poroča JIC, N. Y.)

Iz nemškega lista "Das Reich" navajamo sledeče odstavke, v katerih naciji opisujejo pomen in potek potujčevanja slovenskega ljudstva na Štajerskem:

"Ko so uradniki civilne uprave in voditelji Heimabund-a začeli s svojim delom, ni bilo ljudi, na katere bi se mogli nanašati. Nastale so velike težave, zaradi prebivalstva in zaradi pomanjkanja. Delni uspeh je prišel odloč, ker so razni upravni uradi dobro razumeli položaj. Gauleiter si je izbral svoje sodelavce skoraj samo iz odgovarjajočih upravnih ednic Reichsgauna. Zato tudi ne bo nobenih težav v službeni, ko gre samo za to, da se novo ozemlje čimprej vtelesi Gau-reichu..."

"... Več kot tisoč vzgojiteljev in vzgojiteljic, ki jim je bilo mogoče zaupati po 80,000 otrok v 2250 razredih v splošnem delu dežele, je dal Gau Steiermark. To so po večini izpranski učitelji in učiteljice, nekalski dijakovi in dijakinje iz zadnjega letnika učiteljske, ter voditelji in voditeljice Hitler's Jugend-a in Bund Deutsche Maedchen. Med domačimi Nemci pa je bilo mogoče najti le malo učenih moči. Novo šolsko leto se je začelo povsod po načrtu, prvo leto s celim letnim programom. Za ljudskimi solami so prišle višje šole in pred kratkim je bilo možno naznaniti pouk tudi v obveznih nadaljevalnih solah. Ustanovili smo tudi petnajst obratnih sol..."

"... Namesto jugoslovan-skih okrajev za civilno upravo smo ustanovili upravo po zgledu Reicha. Največji deželni okraji so sedaj Maribor (112,000 prebivalcev), Celje (137,000 prebivalcev) in Ptuj (102,000 prebivalcev). Dva manjša okraja sta v Posavju..."

"... Izogibajoč se ostroti, če je bilo mogoče, smo življenje v spodnjem delu pretredili po načinu in razmerah življenja v Reichu. Že od 15. oktobra naprej ni več nobenih carinskih omejitev ali potnih listov, Nemezi iz Reicha prihaja sem brez vsakih težav..."

Kratka Dnevna Zgodba

LOJZE NOVAK:

ŽEGEN ZA FRONTO

Tone in Žane, oba čvrsta vojaka gorskega strelskega polka št. 2, sta bila nerazdružljiva prijatelja; kjer je bil eden, tam je bil gotovo tudi drugi, zato smo jima rekli ribnik in sraca. Leta 1917 v jeseni sta bila dodeljena sapperfelddepoju, ki se je iz Ljubljane preselil v Italijo, v Villa Vizzentina. Tabiniranje je bila njiju edna skrb, ko pa sta se še te rešila, sta slišala krivčeka, ju lepo krivila pa polagala čez noč v knjižo, da sta ju potem zjutraj uravnana v drzno stajo, spet zataknila za kapi. Kadar se je bilo treba izkazati za službo, sta imela vedno veliko srečo; na straži nista bila menda nikoli. Videhli smo ju samo še pri razdeljevanju menaže in komisna ter zvečer v baraki, če nista bila na nočnem pohajkovanju pri Italijanih.

Pomladi leta 1918, pa nista

bil nč več tako brezskrbna in židane volje kakor še jeseni. Menaža je bila slaba in pičila, komisna pa tudi nismo dobivali redno, pa ju je kajpisk, dobro razpoloženje minilo, kakor je nas že davna prej.

Na velik petek zvečer je bilo, ko je dejal Žane Tonetu, potem ko je ugotovil, da je knjiček dobro naslujen in lepo zakrit.

"Kaj praviš, je menil Tone, "teh imaš vedno dovolj. Žegna, žegna, tega ni ti ga tudi ne bo; ta me mika, prijatelj, pa še komisna ne bo."

"Imaš prav. Tudi letos namna bo spackana velika noč. Kaj meniš, kje bi se dalo dobiti kaj boljšega za pod zobe, za žegen za nedeljo zjutraj?" je vzpodbudno pobral Žane.

"Bova."

V skladišču je res vladala gneča. Žane je postal, Tone pa je za njim počel in jel hitro polniti žep s prepenečcem, medtem ko smo drugi stegovali roke po komisni, ki nam ga je delil narednik sam. Ko je kralha na polnih policah zmanjčkalo, se je narednik vzpel na mizo es pripozte po nas in gledal Toneta, ki je čepel hitel tla diti prepeneča v žep. Ko Lucifer je planil z mize nanj in se začel divje dreti:

"O, vi prase! Skoda, da niste resnično prase, to bi bila jutri pojedina za ves depot. Da se še danes javite pri raportu."

Poparjen je šel Tone z namo - brez prepeneča pa tudi brez komisna - v barako. Tudi Žane je bil nekam potr. Ko se je pozneje Tone vrnil od raporta in nekam kisto povedal, da je dobil osem dni temnice, se je še nam zasmilil, kaj šele Žanetu. Zvečer je nastopil za por v temni grajski klet:

Na velikonočni torek smo bili spet pozvani po komisni. Spet je bila gneča v skladišču. Narednik je jemal kruh s spodnjih polje, kjer ga je bilo še dosti. Izvedel sem Žaneta in ma namignil, naj hitro sune par pesti prepeneča. Podoba je bila, da sva bila oba onih misli, zakaj Žane je že čepel in hitel grabiti po vreči. Šlo je po sre-

di. V baraki sem se mu moral čuditi, niti enkrat ni segel v žep. Na večer, ko se je stemnilo, je izginil v temo še z nedotaknjenimi plenimi vrnil se je pa prazen toda hudo natakunjen. Nejevoljen je potožil, da ga je narednik zalotil, prav ko je skozi lino dajal prepenečec Tonetu v temnico; jutri da mora zato k raportu.

"Zakaj pa si bil tako neroden?" sem mu očital.

"Narednik je bil Tone, ne jaz. Naredniku sem rekel, da sem mu dal cigarete, pa zlodej ni verjel, takel je v klet in ga zasobil, ko je še pobiral prepenečec."

Tudi Žane je dobil osem dni temnice. V sredo zvečer se je preselil k Tonetu v klet in spet sta bila - nerazdružljiva prijatelja - skupaj.

"Tema pa je, tema," je menil Žane, ko je kot slepeč grabil v prazno in iskal Toneta.

"Jaz kar dobro vidim. Po kaj si pa prišel?"

"Po tisto, kar ti."

"Zakaj?"

"Za isto kar ti; zaradi žegna ki sem ga smilil iz vreče in ti ga dal skozi lino."

"V dvojce se bo laže prestalo."

"Že, toda tri dni pa bom le sam do zda!"

"Ti bom že kaj prinesel."

"Le žegna še nikar ne loti več, sicer ne prideva do prihodnje velike noči na svetlo."

Ko se je Tone vrnil iz zapora, ga je v baraki čakal zavitek, ki so mu ga poslali od doma, v njem pa pravi žegen, klóhosa, hrén, dva piruhá in velik kos potice; toda Tone se ni ničesar dotaknil. Ko se je čez dva dni še Žane vrnil iz zapora, ga je preprosto povabil.

"Sem sedi, na," mu je potinski zavitek pod nos.

"Žegen?"

"Da; tokrat je pravi, dober nos imaš."

(Pojedla sta ga s slastjo in tako bratovsko, da je še nam, lačnim, dobro delo. Potem pa sta zataknila krivčeka na kapi, se izmazala iz barake in odšla

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina na vašo pomoč. Kupujte redno United States Savings Bonds in Stamps.

Umik skozi Albanijo

(Odklanke iz knjige John G. Adamsa: "Beg pozimi.")

Častniki in vojaki, stotisoč to, skromno in z junaškim molvom odigral sijajno vlogo v prednji svetovni vojni. Pod globokim vtisom dejanj našega naroda je prišel v našo državo, živel delj časa v njej in jo prepoznal navzkriž, se privadil jeziku, spoznal z našimi ljudmi, ki so se udeležili albanske odiseje. Ljudmi, ki so mu dali mnoge podatke o tem delu naše zgodovine. In čeprav Adams pazi, da ne zapusti nikjer v svoji knjigi znanstvenega in nepristranskega stališča, se že v predgovoru samem občuti, kako zavzet je za stvar, kako odkritosrežno občuduje in s kakšnim navdušenjem poveljuje dela "pokoljenja ki je vspešno za pesem." Na mnogih mestih pisatelj grenko poudarja, da so mnoga legendarna junašva našega naroda bila v svetu premoala priznavana, vsled tega, ker so bila dela naroda, katerega število je majhno, katerega usoda je, živeti izgubljenih krajih, na zahodu Evrope in ki govori jezik, nezamisljiv za tujce znanstvenike in gentlemane. Mi sami, ki žal prav iz teh razlogov v svetu nismo predobro znani in pravilno cenjeni smo hvaležno ginjeni in sprejemamo te znake prijateljstva, spoštovanega znanstvenika, ki nam ne le daje pravico, temveč nas tudi ljubi.

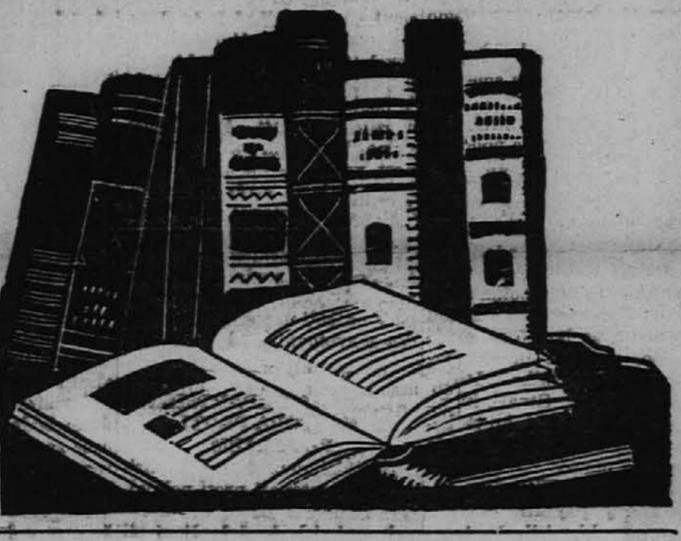
Morda bo ta ali drugi vojaški stotkovnjak ali zgodovinar v delu našel kakšno pomoto - to zares ni važno. Glavno je, da smo s knjigo Adamsa dobili izvrsten spis o našem vojskovanju in trpljenju. Zgodovina ljudi, ki so postali slavni v bitkah na Cern in ob Kolubari, ki so padli na svojem umiku v Albaniji, je samo prvo dejanje veličastne drame, katere drago dejanje bo G. Adams opisal v svojem drugem delu o solunskem odporu, ki ga že objavlja in ki bo izšlo z naslovom "Spearhead of Victory". Vendar je nedvomno dobro in koristno za nas spomniti ameriško javnost, da so bili tisti silni junaki iz albanskega umika očete in starejši bratje tistih naših četnikov, ki se danes prepusteni samim sebi; že leto dni bojujejo na svetih in s krivo napačenih tleh svoje domovine, za njeno svobodo in čast.

Prepričani smo, da bodo knjige štali mnogi. V čast, ko se na vseh straneh poveljuje viteški duh in samopozitvovanje, nudi "Beg pozimi" najprejprivovalneje zglede tek vrlih. Režen tega bo v četi okvitu stroge znanstvenosti nedvomno zanimivo spoznanje, ne samo izpod peresa napol obveščenih časnikarjev, temveč tudi iz dela odličnega učnjaka, da nazvalc vsemu pozitivizmu in materijalizmu sedanosti vendar še obstajajo narodi, ki jim je ljubše nebesko kraljestvo kot kraljestvo na zemlji in ki nudijo dokaze, da je "šlovestvo neverjetno idealistično in obupno iracionalno;" vsekakor bé čitalcem drago čitati, da "v težni dobi nahajamo ljudi, ki

(Nadaljevanje na 4. str.)

ZALOGA SLOVENSKE KNJIG SE DNEVNO ZMANJSUJE. ČE ŽELITE KAKŠNO KNJIGO NAROČITE JO ZDAJ

SLOVENSKE KNJIGE

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce . . . (Finčgar)

IDIOT
Spisal F. M. Dostojevski
TRI KNJIGE - NAD 600 str.
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. - Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagnenja k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskoga.
Cena \$2.25

Tisto knjigo, ki jo bi radi brali to zimo, naročite še danes!

MALENKOSTI
Spisal Ivan Albreht.
(120 strani.)
Cena 75c

OTROCI SÓLNCA
Spisal IVAN PREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.
Cena \$1.-

LISTKI
Spisal Ksaver Meška.
(144 strani.)
Cena 70c

MARKO SENJANIN - SLOVENSKI ROBINSON
Cena 75c

MILJONAR BREZ DENARJA
Spisal Phillips Oppenheim.
(92 strani.)
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znal angleški romandpisec poznati po celem svetu.
Cena 75c

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

MOŽJE
Spisal Emerson Hugh.
(200 strani.)
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.
Cena \$1.50

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI
Spisal Janko Kralj.
(117 strani.)
Starijski rojak Kralj ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati kraje črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je za zvečer avl a svojim romanom - "Gruntom."
Cena 85c

TO JE KNJIGA katero boste Z VESELJEM ČITALI ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinaestih dolgih poglavjih opisanih trinajst sodobnih slovenskih narodov od devetih početkov v starem Slovstvu do današnjega dne. Knjiga je verno srecalo našega življenja in čepje nja, in kadar je prebere bo vedel o Slovencih več kot mu zmore hudič katerikoli base zgodovinsko delo.

18 POGAVLJI = 418 STRANI V PLATNU VEZANO
Cena \$2. Poštnina plačana

POUČNI SPISI
ANGLŠKO SLOVENSKO BERILO (F. J. Kern) - Zvezano
Cena \$2.-
Bodoči državljani naj naročijo knjižico - "HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES" v tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca.
Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIŠTVO
Spisal Franjo Džur. - 278 strani. Trda vez. - Zelo koristna knjiga za vsakega živinočelca; opis raznih bolezní in zdravilne; silke.
Cena \$1.50

GOVEDOREJA
Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.
Cena \$1.-

KNJIGA O DOSTOJNEM YEBENJU
111 strani.
Cena 50 centov

MLEKARSTVO
Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani. - Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

OBRTNO KNJIGOVODSTVO
258 strani. ezana. - Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno klijčarstevstvo ter železnicarstvo.
Cena \$1.-

UMNI ČEBELAR
Spisal Frank Lakmayer. 103 str.
Cena \$1.-

ZDRAVILNA ŽELIŠČA
62 strani.
Cena 25 centov

RAZPRODAJA SLOVENSKE KNJIGE po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Těhovác (Ivan Albreht)
Belo noči mali Junak. (Dostojevski)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)

Na različnih potih (Frane Frišč)
Pravica Kladija (Vladimir Leytšk)
Verné duo v vlnah (Gospa Mirzina)
Zapiski iz mrtvéga doma (A. M. Dostojevski)

Po 75c zvezek

Belfégor (Arthur Bernède)
Po strani klošuk (Danilo Felgel)

Po \$1 zvezek

Verdicus (Pater Kajetan)
Silvko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe žebelce Majo (Waldemar Bonsela)

Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kralj)

Po \$1.50 zvezek

Ziočin in kazen (F. M. Dostojevski)

KUPUJTE DEFENSE BONDS IN DEFENSE SAVINGS STAMPS

NADEŽNA NIKOLAJEVNA
Spisal V. M. Garšin.
(112 strani.)
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vspenajo se kvišku, a sredi poti omagajo.
Cena 30c

Defense Savings Znamke lahko dobite po 10c, 25, 50c, \$1. in po \$5. Na prodaj so pri lokalni pošti in tudi po bankah in večjih trgovinah.

Naročite knjige še danes!

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 70

"Jaz smatram za odveč vsako besedo, ki jo izgubimo o tej stvari. Francija se je borila štiri leta, krvavela in trpela, da bi dosegla popolno zmago. Niti trenutka ne moremo pomisljati, da bi se ne odločili za umišljeno udarec, ki naj bi Nemce za vedno napravi neškodljive. Nemčijo moramo razbiti na kose. Dokler se to ne zgodi, nobene besede o miru."

Angleški ministrski predsednik Lloyd George je pritrjevalno priklinal z glavo:

"Pridružujem se mnenju Clemenceau-a. Nemčija mora biti premagana na tleh i priznati mora svoj potaz, predno stopimo z njo v mirovna pogajanja. Že sedaj se bori z zastavo zadnjih moči. Samo še poslednji napori na naši strani, pa tebe na tla, da se nikdar več ne dvigne."

Četrti sovražnik je hladno menil:

"Ako sem prav razumel gospoda Poincare-a, je Nemčija v načelu sprejela 14 mirovnih točk predsednika Wilsona. V tem primeru je za Ameriko vojni cilj dosežen, zato ne vidim, zakaj bi še morali nadaljevati vojno."

Clemenceau ga je hotel razburjeno zavrniti, Poincare pa mu je pomirjevalno položil roko na ramo in dejal:

"Zdi se mi potrebno opozoriti gospoda White-a, da se naši vojni cilji ne krijejo popolnoma z Wilsonovimi 14 točkami. Kakor cenimo zavestnost Amerike in kakor smo ji hvaležni za prijateljsko pomoč, moramo vendarle tudi upoštevati stroške, ki jih bomo morali plačati za to oboroženo pomoč. Teh dolgov ne moremo smatrati za sluzne, ako ne dobimo od Nemčije vojne odškodnine."

Lloyd George je takisto odklonil stališče ameriškega državnikarja in izjavil:

"Dokler Nemčija ne izroči svojega brodograja in ne odstopi svojih kolonij, dotle ne more biti govora o kakršnih mirovni pogajanjih. Sicer pa se nečemo pogajati s cesarjem in njegovimi ministri, marveč naravnost z narodom samim potem ugovorih pravih zastopnikov. Pogoji bodo pač ostrejši, kakor bi jih Nemčija danes sprejela."

Clemenceau si je nevoljno vihal svoje sive brke in znova pripomnil:

"Vse eno je. Nemci morajo na tla in se ne smejo nikdar več dvigniti. Gre za rešitev Francije ob 12. uri."

Ameriški diplomat je izjavil:

"V tem slučaju ne gre za Nemčijo, marveč za Avstro-Ogrsko. Cesar Karel bi rad sklenil separatni mir. Ne ugaja mu vojna politika v privesku Nemčije. Rad bi se ločil od Nemčije, da bi tako dobil svobodo za svoje delovanje."

"Separatni mir bo lahko doblj", je pripomnil angleški ministrski predsednik. "Toda odstopiti mora del svojega ozemlja Italiji in Srbiji, za zahteva Amerike mora dovoliti avtonomno slovenskim narodom in priznati za nas odprte meje proti Nemčiji. Ako sprejme te naše pogoje, mu lahko podam roko."

Clemenceau je nevoljno vzkliznil:

"Odprte meje proti Nemčiji sem že zahteval, sicer pa so bili moji pogoji mnogo cenejši. Toda teh pogojev ni Avstro-Ogrska sprejela. V najskrajnejšem slučaju tako je izjavil cesar Karel, bi bil pripravljen varovati strogo nevtralnost proti Nemčiji. Radi tega stalša so se razbila vsa pogajanja, zato sem tudi zavrnil vse nadaljne predloge princa Siksta Bourbonškega. Ako ostane nemške teje z Avstrijo krite, bo Nemčija z osvoboditvijo svojih balkanskih armad močnejša kakor kdaj poprej. Separatni mir z Avstrijo ni imel samo v tem slučaju smisla, ako bi Nemčija lahko napadla preko Češke in Galicije. Zato pa ni mogoče dobiti cesarja Karla."

Lloyd George je napravil ravnodušno kretanje in pripomnil:

"Potem pa ne. Mi nisimo bili zmagi še nikdar tako blizu, kakor sedaj. Ne sedaj nobene slabosti in popustljivosti. Prepad med Nemčijo in Avstrijo je vedno globlji. Nezadovoljnost in vojna utrujenost prebivalstva dnevno narašča. Mirno lahko čakamo na trenutek, ko definitivno klone moralna sila obeh držav."

Poincare je nato hladno izjavil:

"Zdi se mi, da smo vsi enodušni v prepričanju, da je treba te mirovne predloge odkloniti."

Vsi so mu pritrdili, na kar je Clemenceau zaključil posvetovanje:

"Jutri obvestim parlament o mirovni predlogi in jih službeno odklonim kot nezadostne!" je naglašal Clemenceau. Lloyd George je izjavil:

"Odputujem danes preko Calaisa v Dover, bom jutri v Londonu in spregovorim pejutrišnjem v poslanski zbornici o stvari."

Clemenceau je ironično pripomnil:

"Srečno pot! Ako bi Nemci vedeli, kdo se vozi preko kanala? V tem slučaju bi pač imele mnogo posla njihove podmornice."

"Angleško brodograje je kanal hermetično zatvorilo." je pomorno izjavil angleški premier. "Vojna zastava Nemčije mora izginiti z vseh oceanov. Naloga Anglije je bila, da je očistila morje vseh nemških piratov."

Poincare in Clemenceau sta spremljala Angleža in Američana do vrat, na kar sta se vrnila v salon. Na Poincarejevih ustnicah se je zibal pretkan usmev.

"Monsieur Clemenceau! V parlamentu odklonimo mirovne predloge, z Avstrijo pa ne p rekinemo pogajanj. Kakor moramo izvojevati napram Nemčiji vse svoje vojne cilje, tako nimamo pravega vzroka, da bi razbili donavsko monarhijo. Avstro-Ogrska za hrbotom Nemčije kot vazalna država Francije, bi nas varovala pred vsako revanžno vojno, kakor najostrejši mirovni pogoj."

Clemenceau se je vzravnil in važno pripomnil:

"Avstrija ni več sposobna za življenje gospod Poincare. Njeno politično življenje je okuženo. Slovenske države, ki jih lahko izklesemo iz Češke in Poljske, nam bodo že iz narodnostne mrznje raje služile kot nemška Avstrija. Lahko pa pustimo mladema Habsburžanu Madžarsko. Madžarska nam nikoli ne more postati nevarna."

Poincare se je zadovoljno smejal.

(Nadaljevanje.)

Shod Amerikancev vseh narodnosti v Detroitu

Več kot 5000 delegatov z ženami in otroci vred, predstavljajočih 46 raznih narodnostnih skupin, se je pridružilo k navdušeni manifestaciji edinstva duha in stremljenja na velikem shodu "Americans All" nedavno prirejenem v Detroitu, Mich. Glasbeni vzpored njihove godbe in pevskih društev je bil potom kratkih valov odposlan v zasedene dežele Evrope iz avditorija državnega razstavišča. Gibanje za ta shod je započel Paul Dear, "cosmopolitan editor" časopisa "Detroit Free Press". Vdeležile so se izmed drugih tudi slovenske, hrvatske in srbske skupine v velikem številu.

Tih 46 raznih narodnostnih skupin, ki so se vdeležile shoda, predstavljajo je, kakor je opisal Uzo Carusi, eksekutivni pomočnik generalnega pravdnika in glavnega govornika na shodu, "voljo in moč, ki je vznikla znotraj te zemlje iz pol stoletne narodnosti in se je sedaj spojila v eno samo stremljenje, v eno samo sulice naperjeno naravnost proti srecu takega zla, kakšnega nikaki svobodni ljudje nikjer na svetu prenašati ne morejo."

Dnevi razdora, nevarnega prepiranja in nemarne brezskrbnosti so minuli za vedno — je rekel Mr. Carusi. Mi tukaj na domači fronti izvršujemo svoje nalogo v jeklu, ki ga naš fantje rabijo proti sovražniku; tam pa, fronta ne sme biti prelomljena.

"Kar je največji strah za nacije in Japonce," je poudaril "je dejstvo, da so minuli dnevi za goslo: razdeli in zmagaj! Ti čudni, nepreračunljivi ljudje Zdrženih držav nočejo več biti razdeljeni in, ako nadalje nočejo, ne morejo biti poraženi."

Ta enotnost za popolna združenje sli širom sveta s strani ljudstev, ki se borijo za svojo svobodo, osupnila in uprostila naše sovražnike. Hitler ni tako računal. Stvari, ki jih ljudje morejo storiti, ko se borijo za svojo svobodo, vsi, do katerih se morejo povzpeli, so močaki, kar možje Hitlerjeva kova ne morejo pojmiti.

Za onega, ki misli, da Amerika je polna "tužev", ali za delodajalca, ki bi slučajno zanikal inierodecem pravico do scond ležbe na obrambi Zdrženih narodov, ali za diletantskega vohmolovca, ki misli, da je mogoče ohraniti demokracijo

potom rabe onih istih taktik, ki so značilne za naše sovražnike, je Mr. Carusi imel nekoliko primernih odgovorov. Vodite jih skozi ogromne to-vame Detroita in pokažite jim, kdo tam izdeluje vojna orodja, ki že sedaj napravljajo zmedo v vrstah sovražnikov.

Spremljajte jih v naše vojaške tabore in na ladje naše mornarice, pa predstavite jih sinovom mož in žensk, ki tvorijo Ameriko in ki so Americans All.

Prečitajte jim seznam imen, imen ameriških junakov, ki od dneva Pearl Harborja so šli v bitko in izšli slavonosno. Kar dajte poln izraz svojemu ponosu, — navetoval je Mr. Carusi. Ne mislim s tem na bahanje in ropotanje. So pač drugi koristnejši načini, da se svetu pove, kako je kdo ponosen biti Amerikane.

Izbrati si moreno posebno vrsto dela, v kateri moramo zmoini najboljšo poslužiti svoj domovini v vojni. In ko smo našli ono delo, zavilhamo si rokave in hajdi na delo!

Edvard B. Hitchcock, pomočnik zakladniškega tajnika je pozval na popolno edinstvo vseh tujerodnih skupin in interesu zmagate nad skupnim sovražnikom.

"Moramo nepresteno misliti sami na sebe. Kaj je ta Amerikanizem, ki ga ljubimo?" je rekel. "Krasna stvar je biti tukaj rojen, ali še krasnejša stvar je postati Amerikanece. Ako ste si izbrali postati Amerikanece, prinesli ste nam moč in živahnost vaših starejših kultur in hrpenenje za svobodo po ljudeh, ki so poznavaš suženjstva."

"Mi smo več kot melting pot — mi smo zbirališče idej, razširjajočih in poglabljajočih in napravljajočih Zdržene države v najbolj uspešno lize narodov v svetovni zgodovini."

JUSTIČNI DEPARTAMENT NASTOPA PROTI ROVARJEM

Justični departament se pripravla nastopati proti nelegalnim ljudem v Zdrženih državah, naj si bodo državljani ali inercenci.

Generalni pravdnik Francis Biddle je objavil, da vsaj 30 postopanj bo knalu vpeljanih v svrbo, da se ovrzame državljanstvo ljudem, o katerih se misli, da so bili lojalni proti de-

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlago za mehaniko znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik; pojasnjuje uporabo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba uporabiti naerte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb, 576 strani, trdo vezana knjiga stane

Samo \$1.98

Naročite pri: KNJIGARNI Glas Naroda

216 West 18th Street New York

želam O-išča, ko so položili državljansko prisego. Sledilo bo nekoliko sto več takih postopanj je rekel generalni pravdnik.

Oni ki jim bode odvzeto državljanstvo, bodo internirani je rekel Biddle.

Postopanje proti obtoženim naturaliziranim državljanom začne s tožbami, vloženimi od strani federalnih pravdnikov naturalizacijske sodišče. Obtoženci bodo imeli šestdeset dni časa za svoj odovor in sodišče vrzodi po zaslišanju dokazov.

Vlada mora pokazati, da ima neovrgljive dokaze proti obtoženem z drugimi besedami, da ima "clear case."

Idasi slično postopanje ni mogoče proti v Ameriki rojenim Amerikaneem, ki so za fašiste ali sovražnike, je generalni pravdnik razjasnil, da takli ljudje ne bodo imeli nikakega razloga, da bi se čutili posebno varni in da se more proti njim postopati in se bo tudi postopalo na podlagi drugih zakonitih razlogov.

NORVEŠKI PARNIKI SO HOTELI POBEGNITI

Nemške bojne ladje, ki stoje na straži v Skagerrak morskoi ožini med Norveško in Dansko, so potopile dva, ali mogoče še štiri izmed 11 norveških parnikov, ki so pod angleško zastavo hotele pobegniti iz Goteborga na Švedskem v Anglijo. Poročilo sicer pravi, da so se ostali parniki vrnili, pa vendar je mogoče še kateri kje na morju in bo skušal priti v Anglijo.

Parniki, ki so skrivaj odpulili iz Goteburga med hudim sneženim viharjem v terek ponoči, so zadeli na blokada nemških bojnih ladij, ki so čakale na nje, ker jih vsled razsodišča švedskih sodišč niso mogli Nemoi dobiti.

Od ribičev in prebivalcev ob obrežju so zastopniki listov prejeli o tem naslednjo povest:

Dva trgovska parnika, Skyteren, ki je imel 12,358 ton in je prevažal kitovo olje, in Buccaneer, ki je imel 6,222 ton, so potopili topovi nemških bojnih ladij skoro takoj, ko sta priplula čez teritorijalno mejo treh milj od Goteburga.

En parnik se je potopil, drugi pa je zgorel na morju in se

UMIK SKOZI ALBANIJO. (Nadaljevanje s 3. str.)

rajsi mro. kot se predajajo v sužnjost." Res, karkoli naj bi že o tem mislili racionalisti, za nas je to velika radost in tolažba.

Med Amerikanci se zlasti neka skupina prebivalstva — po rojstvu in rodu iz Jugoslavije, ki bi morala čitati knjigo "Beg počmi". Vsekakor bodo iz te knjige dobili mnogo vzpodbud za njihovo življenjsko stališče in mnoga dragocena poročila o svetli zgodovini svojega naroda, ki je morda dovolj ne poznajo. Gotovo pa je, da jim po spoznanju tega obogatilo življe.

Vsi, ki bodo prečitali to delo, bodo v njem našli ne le vzpodbude in pomirjenje, temveč se bodo srečali tudi z nekaterimi življenjskimi resnicami; ne se vdati porazu, kakor se ni so vdati srbski vojniki na begu pozimi; verjeti da vstajenja ni brez smrti. Sunsum corda.

Zahvaljujemo se g. Adamsu za opozoritev na vse te resnice.

je pozneje najbrže potopil. Dva druga parnika sta se vrnila v švedsko pristanišče. Dva druga sta se tudi vrnila, toda sta bila poškodovana.

Dva tovorna parnika pa sta najbrže plula skozi blokada, kajti ribiči pripovedujejo, da so ju videli, ko sta se obrnila na odprto morje.

Mormonski tempel bo zaprt

Sloviti mormonski tabernakel v Salt Lake City, Utah bo za čas vojne zaprt javnosti. — Vsakdanje igranje na orgle pa se bo nadaljevalo, toda ljudje ga bodo slišali po zvočniku v zborovalni dvorani, ki se nahaja v drugem posloppju na Temple Square.

PROMOCIJE V MORNARICI.

Število mladih Amerikancev itujpega pokopnja, katerih imena so bila uradno poveljena za junaštvo v vojni, nadalje raste.

Dne 26. marca je mornariški departament pomaknil štiri imena možev v vršji čim za zaslužno vedenje na krovu, počasi se pomikajoče ladje tekem iznenadnega napada na Pearl Harbor. Ti so sledeči:

(Ralph L. Holtzhaus, 35. letni, iz Pearl Harbor, od pomočnega

Note ZA PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

- BREEZES OF SPRING TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
- SLOVENSKI FANTJE VSE BOM PRODALA
- SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA
- PO JEZERU K O L O
- OHIO VALLEY STYLVA POLKA
- TAM NA VRTNIGREDI MARIBOR WALTZ
- SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ
- DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
- ZIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka)
- BARČICA MLADI KAPETANE
- KO PTICICA TA MALA ZVEDEL SEM NEKAJ
- POJDI Z MENOJ DOL S PLANINE
- GREMO NA ŠTAJERSKO ŠTAJERSKI HAPPY POLKA
- ČE NA TUJEM

35 centov komad 3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA Po 25c komad: Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York

vodje palube (boatswain's mate) I. razreda na čin "chief boatswain's mate." Holzhaus je nemškega izvira. — John F. Stegginar, 27. iz Pueblo, Colo., ki je ogrskega izvira od krmilarja na "boatswain mate" I. razreda. — Frank L. Lewandowski, poljskega pokolenja iz Buffalo, N. Y. od skladiščarja 3. razreda na skladiščarja 2. razreda.

Holzhaus in moštvo njegovega ladje so premenili pravce, da udarijo s svojo ladjo na japonsko podmornico; ta je bila prisiljena priti na voh vode in izpostaviti se ognju borilne ladje, ki je podmornico postavila izven okolišče.

Lewandowski je skočil v vodo, da očisti vjak ladje, kjer se je bil prostovoljno prijavil za rešilno delo pod ognjem. Tudi drugi so se ukvarjali z reševanjem življenj.

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

- Slovenski molitveniki:**
 - KVIŠKU SRCE — št. 415 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani Cena 75 centov
 - RAJSKI GLASOVI — (št. 408) 2 1/2 x 4 1 inčev — 255 strani vstevši Sv. Križev Pot Cena \$1.50
 - RAJSKI GLASOVI — (št. 415) 2 1/2 x 4 inčev — 255 strani vstevši Sv. Križev Pot Cena \$1.50
 - NEBESA NAŠ DOM — (št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 strani Cena 75c
 - SKRBI ZA DUŠO (št. 408) 3 x 4 1/2 inčev — 512 strani Cena \$1.75
- Angleški molitveniki:**
 - (ZA MLADINO) Key of Heaven fino vezano 35 v usnje vezano 75
 - CATHOLIC POCKET MANUAL v fino usnje vezano.....1-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A ZA NAVADNO CENO \$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime _____

Št., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri: **KNJIGARNI "Glas Naroda"** 216 WEST 18th STREET NEW YORK